

2 augustus 2011

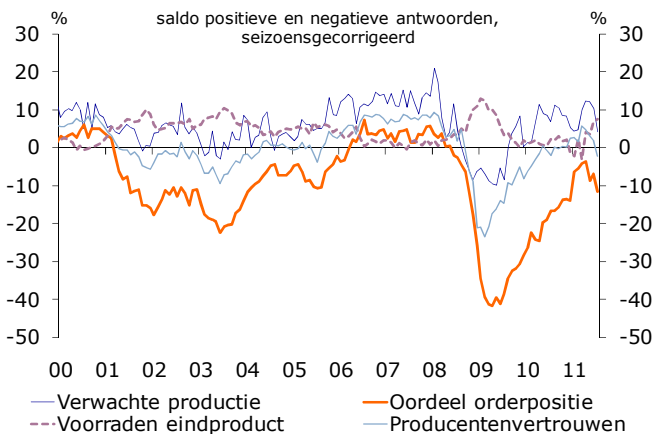
Klaarmaken voor de landing

	2010	2011	2012
<i>jaar-op-jaar mutatie in %</i>			
Bruto Binnenlands Product	1,7	2	1½
Particuliere consumptie	0,4	¼	½
Overheidsbestedingen	1,0	0	-½
Private investeringen	-4,4	3	3½
Goederen- en dienstenuitvoer	10,8	6½	4½
Goederen- en dienstenuitvoer	10,6	4%	3%
Consumentenprijsindex	1,3	2	1½
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	5,5	5	5
Begrotingssaldo overheid (% BBP)	-5,4	-3½	-2½
Overheidsschuld (% BBP)	62,7	65½	66
Saldo lopende rekening (% BBP)	5,5	6%	7

Bron: CBS, Rabobank

Elk beestje moet een naam hebben. Zo ook de groeivertraging in de economie, die we de laatste maanden zien. Maar economen zijn het er nog niet over eens wat die naam dan moet zijn. Is het een 'soft patch' – een tijdelijke vertraging van de groei binnen een langere opgaande trend? Een dubbele dip? Wij houden het voor Nederland op een zachte landing. In het laatste kwartaal van 2010 en het eerste kwartaal van 2011 groeide de reële economie met gemiddeld 2,6% ten opzichte van een jaar eerder. Dat is ruim boven de trendgroei, die in de jaren voor de economische crisis gemiddeld rond 2% lag. Het is daarom niet zo vreemd dat het economische herstel nu wat vertraagt.

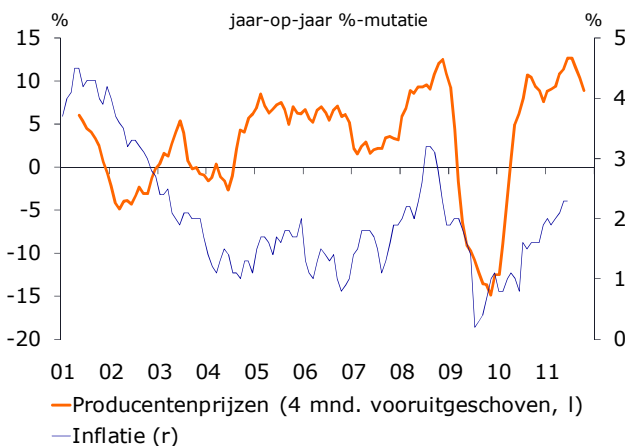
Producenten laten het hoofd hangen

Bron: CBS

De stemming onder producenten was in juli aanmerkelijk minder optimistisch dan daarvoor. Het producentenvertrouwen noteerde -2,2. Zo'n overtuigende meerderheid voor de pessimisten kwam een jaar geleden voor het laatst voor. Het uitblijven van een akkoord tussen Europese regeringsleiders over de steun aan Griekenland in de eerste dagen van juli, toen de enquête werd gehouden, heeft hen vermoedelijk somberder gestemd over de verwachte productie. Ook over hun orderpositie oordeelden de ondernemers veel negatiever dan in juni. Producenten verwachten bovendien een daling van de werkgelegenheid, terwijl zij er in juni nog vanuit gingen dat de personeelssterkte zou toenemen.

Producentenprijzen opnieuw lager

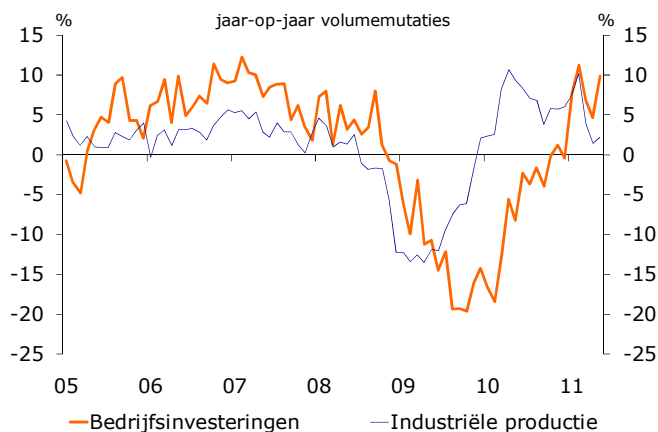
Bron: CBS

De producentenprijzen waren in juni bijna 9% hoger dan een jaar eerder. Ten opzichte van vorige maand was er voor de tweede maand op rij sprake van een prijsdaling. In juni bedroeg die daling bijna 1%. De producentenprijzen zijn een indicator voor de ontwikkeling van de inflatie, maar prijsstijgingen doorberekenen kan niet altijd (meteen). In de tweede helft van 2011 neemt de inflatie vermoedelijk geleidelijk af, doordat het opwaartse effect op de consumentenprijzen door de stijgende energie- en voedselprijzen langzaam verdwijnt. Bij het afronden van dit Conjunctuurbeeld was nog niet bekend hoe hoog de inflatie in juli was, maar volgens de eerste raming van Eurostat daalde de inflatie in de eurozone met 0,2%-punt, naar 2,5%.

Conjunctuurbeeld Nederland

2 augustus 2011

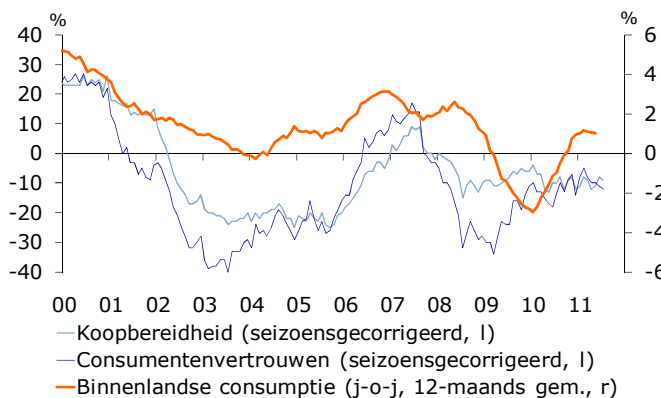
Van uitstel komt geen afstel

Bron: CBS

De wereldwijde groeivertraging is in Nederland het meest zichtbaar in de productie- en uitvoervolumes. Die stegen nog wel in mei (beide met ruim 2% ten opzichte van een jaar eerder), maar de toename was veel kleiner dan in voorgaande maanden. Het volume van de bedrijfsinvesteringen nam in diezelfde maand opnieuw fors toe. In mei werd bijna 10% meer geïnvesteerd dan een jaar eerder. Na een ongekende daling van het investeringsvolume in 2009 en 2010 is er bij veel bedrijven weer behoefte aan uitbreiding van de productiecapaciteit of vervanging van bestaande productiemiddelen. De bezettingsgraad in de industrie is met 80,9% in juli echter nog altijd aan de lage kant.

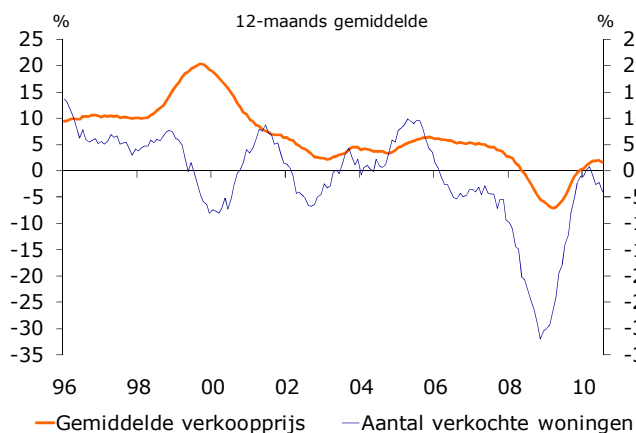
Het wachten is nog steeds op de consument

Bron: CBS

Terwijl bij bedrijven de kooplust weer aanwakert, is daar bij consumenten nog nauwelijks een spoor van. In mei gaven zij slechts 0,3% meer uit dan een jaar eerder. De consumptiecijfers werden opnieuw beïnvloed door het weer. In mei was het warmer dan normaal, terwijl het in dezelfde maand vorig jaar juist frisser was dan gewoonlijk. Consumenten gaven daardoor veel minder uit aan energie dan een jaar eerder. Aan overige goederen en diensten, inclusief duurzame goederen, werd in mei juist meer uitgegeven. Ook de stemming onder consumenten bleef onverminderd negatief, inclusief de koopbereidheid. De indicator voor het consumentenvertrouwen wees in juli -12 aan, één punt lager dan in juni.

Verlaging overdrachtsbelasting is tijdelijk lapmiddel

Bron: CBS

De tijdelijke verlaging van de overdrachtsbelasting van 6% naar 2% heeft een positief effect op het aantal transacties. In juli werden volgens de NVM 15% meer huizen verkocht dan in juli 2010. Dit effect is tijdelijk en het is bovendien niet zeker dat het de prijzen positief zal beïnvloeden. Een toename van het aantal transacties zou zelfs een drukkend effect kunnen hebben op de toch al dalende huizenprijzen. De maatregel kan potentiële kopers naar de markt lokken. Door de grote voorraad onverkochte woningen hebben zij een sterke onderhandelingspositie. Huizenverkopers zullen geneigd zijn een lagere prijs te accepteren om de deal, die voorheen maar niet tot stand kwam, te sluiten. Pas dan komt de lagere huizenprijs ook tot uitdrukking in een cijfer.

www.rabobank.com/kennisbank

Anke Struijs
Tel. 030 - 2131408
A.C.A.Struijs@rn.rabobank.nl